

บทความวิจัย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติการพยาบาลที่ผสมผสาน ภูมิปัญญาตะวันออก*

อุไร หัตถกิจ** ประภาพร ชูกำเนิด***

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติการพยาบาลที่ผสมผสานภูมิปัญญาตะวันออกกับ 5 ปัจจัย คือ ทักษะการดูแลรักษาด้วยภูมิปัญญาตะวันออก นโยบายและการสนับสนุนของสถานบริการสุขภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนทางวิชาการ โดยการปฏิบัติการพยาบาลที่ผสมผสานภูมิปัญญาตะวันออกแบ่งออกเป็น ผู้ให้การเยียวยา ผู้ส่งเสริมการเยียวยา และผู้ประสานการเยียวยา เก็บข้อมูลระหว่าง พฤษภาคม ถึงสิงหาคม พ.ศ. 2554 จากพยาบาลวิชาชีพจำนวน 557 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ทั้งระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติการพยาบาลที่ผสมผสานภูมิปัญญาตะวันออกทั้งโดยรวมและแต่ละบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านทัศนคติ ทักษะการดูแลรักษาด้วยภูมิปัญญาตะวันออก นโยบายและการสนับสนุนของสถานบริการสุขภาพและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการเข้าถึงแหล่งสนับสนุนทางวิชาการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติการพยาบาลที่ผสมผสานภูมิปัญญาตะวันออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ส่วนปัจจัยด้านความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติการพยาบาลที่ผสมผสานภูมิปัญญาตะวันออก ผลการศึกษาแสดงว่าอาจจะยังมีความจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์เชิงนโยบายในการส่งเสริมให้พยาบาลปฏิบัติการพยาบาลที่ผสมผสานภูมิปัญญาตะวันออก

คำสำคัญ: การเข้าถึงแหล่งสนับสนุนทางวิชาการ; การพยาบาลที่ผสมผสาน; ภูมิปัญญาตะวันออก; ความรู้; ทัศนคติ; ทักษะ; นโยบาย

* โครงการนี้ได้รับทุนจากกองทุนกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุขและกองทุนวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

*** อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา

Factors Related to Integration of Eastern Wisdom into Nursing Practice*

Urai Hatthakit** Prapaporn Chukumnerd***

Abstract

This study is a correlational research aiming to investigate the relationship between integration of eastern wisdom into nursing practice and five variables: attitude, knowledge, skills in using eastern wisdom, policy and support of hospitals and health professional organizations, and accessibility of academic health support related to eastern wisdom. The nurse's role in integrative nursing practice was classified as healer, facilitator and coordinator. Data were collected between May and August, 2011. The samples were 557 professional nurses working at primary, secondary and tertiary health care setting in government hospitals located in the lower Southern region of the country. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and Pearson Product of Moment Correlation.

The results of the study showed that average mean scores of integrative nursing practice were at a moderate level for individual role and the total role scores. The results of this study revealed that attitude, skills in using eastern wisdom, policy and support of hospitals and health professional organizations, as well as accessibility of academic health support for eastern wisdom had a positive correlation with the integrative nursing practice ($p < .01$). There was however no correlation between knowledge and integrative nursing practice. The findings indicated that there might be a need of strategies at policy level to encourage the nurses to practice integrative care.

Keywords: accessibility of academic health support, attitude, integrative nursing practice, eastern wisdom, knowledge, policy, skills

---

* This research was supported by the Research funding of Bureau of Alternative Medicine and Faculty of Nursing Research funding

** Assistant Professor, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.

*** Lecture, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.